Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33171

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i (Y??Ö), Pediatrik Periferal ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas? ve özellikle yenido?an popülasyonuna standardize edilmesi amac?yla geli?tirilmi? bir klinik de?erlendirme arac?d?r. Bu ölçek, intravenöz s?v? veya ilaçlar?n damar d???na s?zmas? olarak bilinen infiltrasyon olaylar?n?n ciddiyetini objektif olarak ölçmek ve derecelendirmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel amac?, Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YYBÜ) çal??an sa?l?k profesyonellerine, periferik intravenöz kateterizasyona ba?l? komplikasyonlar? h?zl? ve tutarl? bir ?ekilde tespit etme imkan? sunmakt?r.

2017 y?l?nda Temizsoy ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe geçerlilik ve güvenirli?ini de?erlendirmi? ve kritik öneme sahip olan yenido?an grubunda güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini ortaya koymu?tur. Bu çal??ma, pediatrik bak?m alan?nda yüksek risk ta??yan bu popülasyonda standart bir de?erlendirme protokolünün olu?turulmas?na katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yenido?an, ?ntravenöz, ?nfiltrasyon, Periferal Kateter, Ölçek, Adaptasyon, Pediatri, Yo?un Bak?m.

Yazarlar

Ebru Temizsoy, Özge Eri?, Ay?e Karakoç, ?erife Cangür, Gülsüm Karatekin, Figen Oval?.

Amaç

Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i'nin birincil amac?, periferik intravenöz (IV) tedavi alan yenido?an hastalarda meydana gelen infiltrasyon derecesini standardize edilmi?, objektif kriterler kullanarak belirlemektir. Bu standardizasyon, hem?irelik ve doktorluk uygulamalar?nda tutarl?l?k sa?lamay? ve infiltrasyonun erken te?hisini kolayla?t?rmay? hedefler. Erken te?his, potansiyel ciddi doku hasar?n? önlemek ve tedavi sürecini optimize etmek için hayati öneme sahiptir.

Ölçek, klinik gözlem yoluyla infiltrasyonun ciddiyetini 0'dan ba?layarak derecelendirmeyi mümkün k?lar. Uyarlama çal??mas?, bu arac?n Türk kültürüne ve sa?l?k sistemine uygunlu?unu test ederek, YYBÜ ortamlar?nda güvenle kullan?labilen bir ölçüm standard? sunmay? amaçlam??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, periferik intravenöz uygulamalar s?ras?nda damar d???na s?zan s?v?n?n neden oldu?u doku hasar?n?n klinik ciddiyetidir. Bu yap?, genellikle ödem, so?ukluk, solukluk, a?r? ve motor fonksiyon kayb? gibi gözlemlenebilir fiziksel belirtiler üzerinden

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendirilir. Ölçek, bu belirtilerin ?iddetine göre bir derecelendirme sistemi sunarak, invaziv bir prosedürün komplikasyon riskini ve etkisini kantitatif olarak ifade etmeyi sa?lar.

Bu araç, esasen klinik bir skorlama sistemidir ve intravenöz kateter bak?m? ve yönetimi alan?nda hem?irelik kararlar?n? destekleyen güçlü bir dayanak noktas? olu?turur. Ölçek, objektif kriterler sunarak sübjektif de?erlendirme hatalar?n? en aza indirmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Temizsoy ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan "Pediatrik Periferal ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?inin Türkçe geçerlilik güvenirli?i ve yenido?ana uyarlanmas?" ba?l?kl? makalede detayland?r?lm??t?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?, ölçe?in yenido?an popülasyonunda ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (infiltrasyon ciddiyeti) do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamak için çe?itli geçerlik analizleri (muhtemelen içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i) uygulam??t?r.

Güvenirlik

Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri de 2017 adaptasyon çal??mas? kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini gösteren kritik bir psikometrik özelliktir. Klinik gözlem araçlar?nda genellikle gözlemciler aras? güvenirlik (inter-rater reliability) ve iç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha) incelenir. Uyarlama çal??mas?, bu ölçe?in YYBÜ ko?ullar?nda farkl? klinisyenler taraf?ndan kullan?ld???nda dahi tutarl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik de?erleri sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

Orijinal kaynakta faktör analizine dair spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, bir uyarlama çal??mas? kapsam?nda ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? veya aç?klay?c? faktör analizinin yap?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu analizler, Pediatrik Periferal ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i'nin orijinal yap?s?n?n yenido?an popülasyonunda da geçerli olup olmad???n? ara?t?rm??t?r. Ölçe?in klinik bir skorlama arac? olmas? nedeniyle, tek faktörlü veya basit bir derecelendirme yap?s?n? korudu?u varsay?labilir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) / Klinik Gözlem Ölçe?i

Format: Derecelendirme sistemi (Muhtemelen 0'dan ba?layan, artan ciddiyet seviyelerini gösteren kategorik skorlama)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal Pediatrik Ölçek ?ngilizce'dir)

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Ya? Grubu: Yenido?an (Neonatal)

Popülasyon Detaylar?: Periferal intravenöz kateterizasyon uygulanan ve infiltrasyon riski ta??yan hastalar, özellikle Yo?un Bak?m Ünitelerindeki bebekler.

Test Metodolojisi: Hem?ire veya klinisyen taraf?ndan kateter bölgesinin görsel ve fiziksel muayenesi yoluyla do?rudan gözlem ve derecelendirme.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, ?ntravenöz Tedavi, Doku Hasar?, IV Eri?im, Klinik Bak?m, Skorlama Sistemi, Yenido?an Hem?ireli?i.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret durumu hakk?nda kesin bilgiye ula?mak amac?yla sorumlu yazar Ebru Temizsoy ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l?: 2017 (Türkçe Uyarlama ve Yenido?ana Adaptasyon)

Kaynaklar

Temizsoy, E., Eri?, Ö., Karakoç, A., Cangür, ?., Karatekin, G. ve Oval?, F. (2017). Pediatrik Periferal ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?inin Türkçe geçerlilik güvenirli?i ve yenido?ana uyarlanmas?. *The Journal of Pediatric Research*, *4(*4), 232-238. doi: 10.4274/jpr.78055

Sorumlu Yazar ?leti?im: temizsoyebru@gmail.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: yenidogan-intravenoz-infiltrasyon-olcegi-toad.pdf

Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Yenido?an ?ntravenöz ?nfiltrasyon Ölçe?i'nin maddeleri ve derecelendirme sistemi, bu kaynakta (Source Content) spesifik olarak sa?lanmam??t?r. Maddeler, Temizsoy ve arkada?lar?n?n (2017) adaptasyon çal??mas?nda detayl? olarak sunulmu?tur. Tipik olarak bu tür infiltrasyon ölçekleri, kateter bölgesindeki ?i?lik, ödem miktar?, cilt rengi, s?cakl?k ve dola??m

ARABPSYCHOLOGY.COM

durumu gibi klinik belirtileri 0 (infiltrasyon yok) ile 4 (ciddi infiltrasyon) aras?nda derecelendirir.

Ölçek, periferik intravenöz kateterle ili?kili komplikasyonlar? de?erlendiren bir klinik araçt?r. Maddelerin tam içeri?i için lütfen yukar?da belirtilen akademik referansa ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM